Nå er det nok oppdrett

Av **Frode Bygdnes** - 27. august 2019

Lakseoppdrett i norsk fjord. Shutterstock

Med lus, forurensning, algeoppblomstringer og sykdom i våre fjorder, må vi si at nok er nok. Ingen flere oppdrettsanlegg langs kysten. De vi har, må lukkes eller tas på land.

Oppdrettsnæringa slik den er i dag, er ikke bærekraftig. Det biologiske mangfoldet langs kysten må vernes. Vi kan ikke tillate at villfisken blir fortrengt eller at dens eksistensgrunnlag blir ødelagt. Ei enkel næring må ikke få fortrenge fjordfiske og den kulturen vi har langs kysten.

Antall oppdrettskonsesjoner har nådd en tålegrense. Legger vi sammen konsesjonene i Sør- og Midt-Troms kommer vi opp i 328 000 tonn laks. Til sammenligning er den norske totalkvoten for torsk i 2019, bare omtrent dobbelt så stor. En slik mengde oppdrettslaks på et geografisk begrensa område, er galskap. Laksen i elvene her har derfor spesielt mye lus. Fjordene blir sterkt forurensa, og det rammer all fisk i fjordene. Det var her vi fikk oppblomstringa av giftalgene. Fiskeriministeren tar ikke dette på

alvor når han tvert om godtar større tetthet i merdene for å kompensere næringas tap. Naturmangfoldet underordnes de økonomiske resultatene. Det utsetter villfisken for enda større belastning.

Vi krever derfor lukkede anlegg eller at anlegg flyttes på land. Som svar på det kravet, kommer såkalte utviklingskonsesjoner for å møte miljøkravene. For Troms er det søkt om nærmere 42 konsesjoner a 780 tonn. Dersom alle hadde blitt godkjent så ville vi fått 10% økning i et belasta område. Utviklingskonsesjoner og grønne konsesjoner gis i tillegg til dagens konsesjoner for å få den veksten regjeringa har signalisert. De ønsker en 5-dobling av sjømatproduksjonen.

Nå planlegges havfarmene. Den første kommer i Vestfjorden. Det er ikke annet enn en stor merd som ikke er lukket. Den vil produsere avfall, kjemikalieutslipp som før, dvs det blir fortsatt forurensning. Forskjellen er bare at fôrrester, avføring og annet avfall blir spredd over et større område. Men det er da dette havvannet som ved sydvest-kuling skal inn og renske dypvannsfjordene våre. Vi risikerer tvert om at avfall nå blir skyllet inn i terskelfjordene og blir lagra på bunnen til enda mer forurensning. Det samme vil gjelde havfarmen som kommer i Vesterålen, sørvest for Hadseløya. Den vil være forankra og fortøyningene skal settes ut i disse dagene. De anleggene som ble rammet av algene i vår, vil faktisk bli mer utsatt når fjordene ikke får reint sjøvann lenger.

Været i dette området kan i perioder være meget hardt. Et havari vil bli en katastrofe for villaksen. Disse havfarmene har henholdsvis 8 og 13 konsesjoner. Får en av disse merdene forlis, vil laksemengden rømme og ødelegge villaksstammen i hele nordre Nordland og Sør-Troms. Dette er en risikosport regjeringa bedriver. Vi må ta ansvar for artsmangfoldet.

Disse havfarmene er gigantisk i størrelse. 300 meter lang og 60 meter brei. På svai dekker de en sirkel med radius over 300 meter. De flyttbare havfarmene vil dekke et enda større havområde. Havfarmene fortrenger fiskerne fra fiskeplasser og ødelegger de naturlige gyteplassene. Havbruksnæringa rammer både høstingsmulighetene av og

vekstmulighetene for den naturlige villfisken. Ei næring som akvakulturen skal ikke kunne vokse på bekostning av andre næringer. At fisket på villfisk også er mer bærekraftig fordi fisken fôrer seg selv, er også grunn til å sette ned bremsene på for oppdrett.

Havfarmene skal også kunne forflyttes, både for å fordele forurensninga, flykte fra alger og gå i le av uvær. Det betyr motorkraft og vi får luftforurensning langt større enn turistskipene og deres forurensning.

Skal vi godta havfarmer så må vi stille krav om at disse utviklingskonsesjonene skal erstatte dagens åpne anlegg i fjordene, ikke komme i tillegg til dagens miljøbelastning. Slike havfarmer må kunne lukkes og dermed få kontroll på forurensning, lakselus og rømming. Vi trenger politikere som stiller nødvendige rammebetingelser utfra hensyn til natur og kystbefolkninga. Det er politikernes oppgave å lage retningslinjer for næringsvirksomhet. Velg derfor inn lokalpolitikerne som tenker mer på naturen og kystbefolkninga enn regjeringas målsetting. Nord-Norge trenger politikere som kan forsvare landsdelen mot Chile-tilstander langs kysten.

Frode Bygdnes

Har vært publisert på: https://steigan.no/2019/08/na-er-det-nok-oppdrett/